

Effect of electromagnetic waves of cell-phone on a mouse epilepsy model induced by pentylenetetrazole

NA. Ghaibi*

M. Sofiabadi**

E. Ghasemi***

S. Khosravi***

M. Hadipour ***

*Associate Professor of Biophysics, Cellular and Molecular Research Center, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

**Assistant Professor of Physiology, Cellular and Molecular Research Center, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

***B.Sc. in Anesthesia, Faculty of Paramedical Sciences, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

*Abstract

Background: Electromagnetic waves of cell-phone as an integral part of life make different biological effects.

Objective: The purpose of this study was to investigate the effect of cell-phone-like waves on a mouse epilepsy model induced by pentylenetetrazole.

Methods: This experimental study was conducted on 75 male mice (weighing 25-30 g) that were divided to 5 groups (n=15). Except for control group, they were exposed to 950 MHz magnetic waves with an antenna power density of 3 or 6 mW/cm² and modulation of 100 or 217 KHz for a week. Then, 75mg/Kg of pentylenetetrazole was injected intraperitoneally to all mice. Seizure onset, duration of tonic and tonic-clonic seizures and total seizure duration (from start to finish of the seizure) were measured. Data were analyzed by ANOVA and Tukey test.

Findings: The seizure onset in treatment groups was not significantly different from control group. The duration of tonic seizures was significantly increased in the group which was exposed to 6 mW/cm²-100 KHz waves ($P<0.01$). The duration of tonic-clonic seizures was significantly increased in the group which was exposed to 6 mW/cm²-217 KHz waves ($P<0.05$). The total seizures duration was also significantly increased in the groups which were exposed to 6 mW/cm² and 217 KHz waves ($P<0.01$).

Conclusion: Electromagnetic waves of cell phone may increase duration of seizures. In this process, the effect of wave's power is more than wave's modulation. It is recommended for those prone to seizure to minimize their exposure to electromagnetic waves.

Keyword: Electromagnetic Radiation, Cellular Phone, Seizures, Epilepsy, Pentylenetetrazole

Corresponding Address: Mohammad Sofiabadi, Department of Physiology, Faculty of Medicine, Qazvin University of Medical Sciences, Shahid Bahonar Blvd., Qazvin, Iran

Email: mohasofi@yahoo.com

Tel: +98-912-8811731

Received: 23 Feb 2013

Accepted: 9 Jun 2013

تأثیر امواج مغناطیسی تلفن همراه بر مدل صرع تجربی ناشی از تزریق پنتیلن ترازوول در موش

*** مریم هادی‌پور

*** صدیقه خسروی

*** المیرا قاسمی

** دکتر محمد صوفی‌آبادی

* دکتر نعمت‌الله غیبی*

* دانشیار بیوفیزیک مرکز تحقیقات سلوی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

** استادیار فیزیولوژی مرکز تحقیقات سلوی و مولکولی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

*** کارشناس هوشمندی دانشکده پرایزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

آدرس نویسنده مسؤول: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، دانشکده پزشکی، گروه فیزیولوژی، تلفن ۰۹۱۲۸۸۱۱۷۳۱

Email: mohasofi@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹۷/۳/۱۹

تاریخ دریافت: ۹۷/۱۲/۵

چکیده

زمینه: امواج الکترومغناطیسی تلفن همراه به عنوان جزئی جدایی‌نایذر از زندگی، اثرات زیستی مختلفی را ایجاد می‌کنند.

هدف: مطالعه به منظور تعیین اثر شبیه امواج تلفن همراه بر تشنج ناشی از تزریق پنتیلن ترازوول در موش انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه تجربی بر روی ۷۵ رأس موش سوری نر با وزن تقریبی ۲۵ تا ۳۰ گرم انجام شد که به ۵ گروه ۱۵ تایی تقسیم شدند. به جز گروه شاهد بقیه گروه‌ها تحت امواج مغناطیسی با بسامد ۹۵۰ مگاکیلوهرتز و چگالی توان آتن ۳ یا ۶ میلیوات بر سانتی‌متر مربع و نوسان (مدولاسیون) ۱۰۰ یا ۲۱۷ کیلوهرتز به مدت یک هفته قرار گرفتند. در پایان، به تمام موش‌ها ۷۵ میلی‌گرم پنتیلن ترازوول تزریق و زمان شروع حمله تشنج و طول زمان تشنج تونیک-کلونیک و زمان کل (از شروع تا پایان تشنج) اندازه‌گیری شد. داده‌ها با آزمون‌های آماری واریانس یکطرفه و تعییسی توکی تحلیل شدند.

یافته‌ها: زمان شروع تشنج در گروه‌های تحت امواج مغناطیسی نسبت به گروه شاهد تفاوت معنی‌داری نداشت. زمان تشنج تونیک به ویژه در گروه دریافت‌کننده اشعه با توان ۶ میلیوات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۱۰۰ کیلوهرتز ($P < 0.01$) و تشنج تونیک-کلونیک بخصوص در گروه دریافت‌کننده اشعه با توان ۶ میلیوات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۱۰۰ کیلوهرتز افزایش معنی‌داری یافت ($P < 0.05$). همچنین افزایش معنی‌داری در زمان کل تشنج در گروه‌های دریافت‌کننده امواج با توان ۶ میلیوات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۲۱۷ کیلوهرتز مشاهده شد ($P < 0.01$).

نتیجه‌گیری: امواج الکترومغناطیسی تلفن همراه ممکن است باعث افزایش طول مدت تشنج شونده که در این روند، تأثیر افزایش توان، بیش از تأثیر افزایش نوسان است. بنابراین بهتر است افراد مستعد تشنج تا حد امکان تماس خود را با این امواج به حداقل کاهش دهند.

کلیدواژه‌ها: امواج الکترومغناطیس، تلفن همراه، تشنج، صرع، پنتیلن ترازوول

مقدمه

مدل‌های آزمایشگاهی ایجاد تشنج، از جمله کیندلینگ، تحقیق‌های زیادی در رابطه با نقش عوامل تسریع‌کننده صرع و عوامل مهارکننده تشنج در حال انجام است.^(۱) امواج الکترومغناطیس مجموعه‌ای از فوتون‌ها هستند که در میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی عمود بر هم جریان دارند.^(۲) در سیستم تلفن همراه پالس ۹۰۰ تا ۱۸۰۰ مگاکیلوهرتز و بسامد ۲۱۷ کیلوهرتز است که باند پالسی ۹۰۰ مگاکیلوهرتز بیشتر در کشورهای آسیایی و اروپایی

صرع نوعی اختلال عصبی است که در آن ناحیه محدود یا نواحی گستردگی از مغز فعالیت‌های خود به خودی نشان می‌دهند و طی آن عملکرد مناسب مغز مختل می‌شود. این پدیده حاصل فعالیت الکتریکی غیرطبیعی گروهی از نورون‌هاست.^(۳) این بیماری از رایج‌ترین اختلال‌های عصبی است و تعداد افراد مبتلا به صرع در جهان ۴۵ میلیون نفر تخمین زده شده است. به دلیل اهمیت فراوان این بیماری، امروزه با استفاده از

* مواد و روش‌ها:

این مطالعه تجربی در سال ۱۳۹۰ در دانشگاه علوم پزشکی قزوین بر روی ۷۵ موس همراه نر ۲۵ تا ۳۰ گرمی انجام شد. این موس‌ها از مؤسسه سرماسازی رازی تهیه و به ۵ گروه ۱۵ تایی تقسیم شدند: گروه اول به عنوان شاهد در میدان خاموش قرار گرفتند (بدون امواج) و گروه‌های تجربی به مدت ۷ روز متوالی و روزی ۲ ساعت تحت تأثیر میدان با چگالی‌های توان و نوسان مختلف قرار گرفتند که عبارت بودند از: گروه دوم= توان ۳ میلی‌وات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۱۰۰ کیلوهرتز، گروه سوم= توان ۶ میلی‌وات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۱۰۰ کیلوهرتز، گروه چهارم= توان ۳ میلی‌وات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۲۱۷ کیلوهرتز، گروه پنجم= توان ۶ میلی‌وات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۲۱۷ کیلوهرتز.

برای تولید امواج مشابه تلفن همراه از سیستم مولد امواج استفاده شد. این سیستم قادر به تولید امواج ماکروویو ۹۵۰ مگا کیلوهرتز با توان خروجی توان صفر تا ۶ میلی‌وات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۱۰۰ و ۲۱۷ کیلوهرتز بود.

در پایان آخرین دوره تیمار، به موس‌ها ۷۵ میلی‌گرم بر کیلوگرم پتیلین تترزاول (PTZ) به صورت درون صفاقی تزریق شد که در سرم فیزیولوژی ۰/۹ درصد حل شده بود. سپس متغیرهای مربوط به فاصله زمان تزریق تا شروع حمله‌های تونیک (Delay Time) و طول زمان حمله‌های تشنجی تونیک (Duration) به صورت کشیده شدن شدید پاها به عقب و تونیک-کلونیک (کشیده کامل اندام جلویی-پشتی) و زمان کل تشنج پس از شروع حمله‌ها در هر حیوان ثبت شدند.^(۱۵)

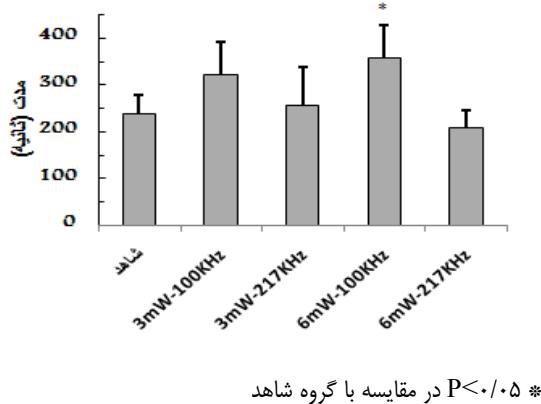
داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS^{۱۵} و به کارگیری آزمون‌های آماری واریانس یکطرفه و تعییی توکی تحلیل شدند.

استفاده می‌شوند.^(۵) انرژی امواج الکترومغناطیسی که جذب بدن می‌شود، اثرات حرارتی و غیرحرارتی بر محیط‌های زیستی دارد.^(۶) به دنبال پیشرفت فن آوری و حضور گستردگر امواج الکترومغناطیس با بسامد پایین، تحقیق‌های گستردگی در زمینه تأثیر این امواج بر روی سیستم‌های زیستی انجام شده است.^(۸) نتایج حاصل از برخی مطالعه‌ها نشان‌دهنده اثراتی همچون سردرد، احساس گرما در گوش، ضعف حافظه و احساس خستگی است که این علائم با مدت و تعداد مکالمه‌ها ارتباط معنی‌داری دارند.^(۱۰,۹) این امواج همچنین عوارض زیانباری بر سلول‌ها دارند و می‌توانند به عنوان عامل همراه، اثرات مواد سرطان‌زا را تقویت کنند.^(۱۱) امواج ساطع شده از تلفن‌های همراه قادر به ایجاد یونیزاسیون در بافت‌های زنده نیستند، اما با مکانیسم‌های مختلف توانایی ایجاد آسیب در نسوج بدن را دارند. گزارش‌های نشان می‌دهند که امواج الکترومغناطیس اثرات رفتاری و فیزیولوژیک مختلفی را در حیوان‌ها ایجاد می‌کنند. بعضی گزارش‌ها افزایش حساسیت سلول‌های تحрیک‌پذیر در اثر این میدان‌ها را نشان می‌دهند که در این صورت می‌توانند بر رفتارهای عصبی و بیماری صرع، اثرگذار باشند. هرچند که هنوز به طور کامل پاتوفیزیولوژی حمله‌های تشنجی مشخص نشده است، ولی به نظر می‌رسد بین صرع و این میدان‌ها ارتباطی وجود داشته باشد.^(۱۲,۱۳)

نگرانی در مورد قرارگیری در معرض امواج رادیویی ناشی از منابع مورد استفاده در ارتباطات، همچنان ادامه دارد که علت آن، استفاده از این فن آوری‌های جدید بدون فراهم آوردن اطلاعات عمومی کافی در مورد طبیعت آن‌هاست.^(۱۴) با توجه به گسترش کاربری تلفن همراه و اثرات رفتاری و زیستی مختلف آن، به ویژه تأثیر این امواج بر تحрیک‌پذیری سیستم عصبی، مطالعه حاضر با هدف تعیین تأثیر امواج مغناطیسی شبه تلفن همراه بر روی مدل تشنج‌های صرعی ناشی از تزریق پتیلین تترزاول در موس انجام شد.

توان ۶ میلیوات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۱۰۰ کیلوهertz افزایش معنی‌داری با گروه شاهد داشت ($P<0.05$) (نمودار شماره ۳).

نمودار ۳- مقایسه مدت زمان تشنج تونیک- کلونیک در گروه‌های مورد مطالعه

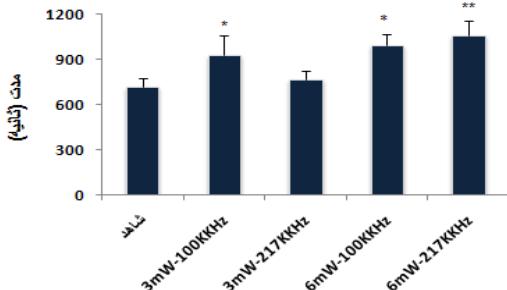


* در مقایسه با گروه شاهد $P<0.05$

امواج الکترومغناطیس تلفن همراه زمان کل تشنج القا شده با پنتیلن تترازول را افزایش داد این افزایش در گروه‌های تجربی زیر تفاوت آماری معنی‌داری با گروه شاهد داشت:

گروه دریافت‌کننده امواج با توان ۳ میلیوات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۱۰۰ یعنی گروه دوم ($P<0.05$) و نیز هردو گروه دریافت‌کننده امواج با توان ۶ میلیوات بر سانتی‌متر مربع یعنی گروه چهارم ($P<0.05$) و گروه پنجم ($P<0.01$) (نمودار شماره ۴).

نمودار ۴- مقایسه مدت زمان کل تشنج در گروه‌های مورد مطالعه



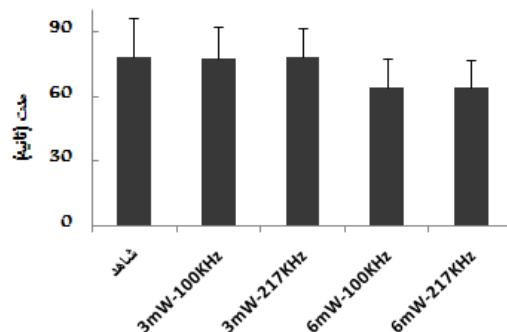
* در مقایسه با گروه شاهد $P<0.05$

** در مقایسه با گروه شاهد $P<0.01$

★ یافته‌ها:

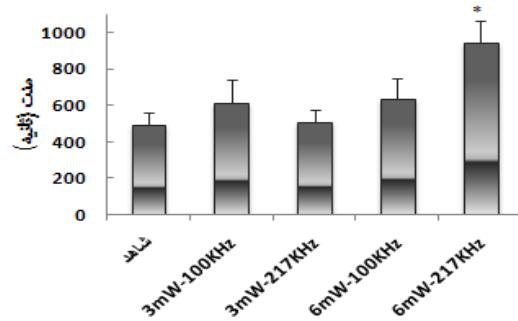
با تزریق پنتیلن تترازول حمله‌های تشنج تونیک- کلونیک در همه گروه‌ها مشاهده شد. میانگین زمان تأخیر در شروع تشنج در تمام گروه‌های در معرض امواج الکترومغناطیس با گروه شاهد تفاوت معنی‌داری نداشت (نمودار شماره ۱).

نمودار ۱- مقایسه میانگین زمان شروع تشنج کلونیک در گروه‌های مورد مطالعه



مدت زمان تشنج‌های تونیک در گروه‌های در معرض امواج نسبت به گروه شاهد افزایش یافت، ولی این افزایش فقط در گروه در معرض با توان ۶ میلیوات بر سانتی‌متر مربع و نوسان ۲۱۷ کیلوهertz معنی‌دار ($P<0.05$) بود (نمودار شماره ۲).

نمودار ۲- مقایسه مدت زمان تشنج تونیک در گروه‌های مورد مطالعه



* در مقایسه با گروه شاهد $P<0.01$

مدت زمان تشنج تونیک-کلونیک نیز تحت تأثیر امواج الکترومغناطیس تغییر یافت. این متغیر در گروه با

شده از گیرنده‌های غشایی به بخش‌های عملکرد داخل سلولی هستند.^(۲۲)

مطابق با مطالعه حاضر، گزارش‌هایی مبنی بر احتمال ارتباط تابش‌های الکترومغناطیسی و حمله‌های صرع وجود دارد. نشان داده شده است که قرارگیری طولانی مدت در معرض امواج با بسامدهای پایین منجر به تعییر سطح یون کلسیم نورون‌ها و ایجاد تنفس اکسیداتیو می‌شود.^(۲۳)

سیناپس‌های عصبی نقش اساسی در ارتباط بین نورون‌های مغز پستانداران دارند و نقص عملکرد سیناپس‌ها می‌تواند باعث بروز تشنج شود. یکی از علل ایجاد صرع کاهش فعالیت گیرنده‌های گاما آمینوبوتیریک اسید (گابا) است. گابا یک ناقل عصبی مهاری مهم است که اثراتش در این زمینه از طریق گیرنده‌های یونی $GABA_A$ بیان می‌شود. نشان داده شده است که میدان‌های مغناطیسی با شدت ۱۰ گوس می‌توانند ترشح گابا را تحت تأثیر قرار دهند و از فعالیت گابا‌آلرژیک سیناپسی در بعضی از مناطق مغز جلوگیری کنند.^(۲۴) همچنین گزارش شده است که میدان مغناطیسی بسامد پایین می‌تواند با تعییر در فعالیت کانال‌های کلسیمی ولتاژی، الگوهای امواج مغزی حمله‌ای یا تشنج در انسان و موش را تسهیل کند.^(۲۵)

در مطالعه حاضر برای ایجاد تشنج از پنتیلن تترازول استفاده شد که اثر آنتاگونیستی بر گیرنده گابا دارد.^(۲۶) همچنین در حضور پنتیلن تترازول، غلظت کلسیم درون سلولی افزایش می‌یابد.^(۲۷) پنتیلن تترازول موجب افزایش بسامد فعالیت کانال‌های اینوتروپیک و افزایش زمان پتانسیل عمل می‌شود؛ یعنی در نهایت بروز اثران حاصل تعییر در هدایت یون‌هاست.^(۲۸) بنابراین، از آنجا که پنتیلن تترازول بر سیستم گابا و هدایت یونی نورونی تأثیرگذار است و از طرف دیگر امواج الکترومغناطیس نیز روی این دو پدیده تأثیرگذار هستند، لذا اثر هم‌افزایی این دو، مکانیسم افزایش شدت و زمان تشنج در گروه‌های دریافت‌کننده امواج به ویژه با توان بالاتر را توجیه می‌کند. در همین زمینه اثبات شده است که امواج مایکروویو باعث

* بحث و نتیجه‌گیری:

این مطالعه نشان داد که امواج الکترومغناطیس تلفن همراه در توان و نوسان مورد استفاده، بر متغیرهای زمان شروع حمله تشنجی تأثیر مهمی نداشت، لیکن مدت تشنج‌های تونیک و زمان کل تشنج را در گروه‌های دریافت‌کننده امواج با توان ۶ میلی‌وات بر سانتی‌متر مربع در مقایسه با گروه شاهد افزایش داد.

با توجه به گسترش وسیع امواج الکترومغناطیس، نگرانی‌های بسیاری در مورد اثرات مضر ناشی از امواج تلفن‌های همراه در سیستم جهانی ارتباطات به وجود آمده است و محققین بسیاری در مورد آثار زیان بار امواج الکترومغناطیس هشدار داده‌اند.^(۲۹) تحقیق‌ها نشان داده‌اند این امواج می‌توانند چنین عوارض زیان‌باری را همراه داشته باشند: اثرات سمی بر ژن‌ها، اختلال در تکثیر و تمایز سلولی، اختلال در آپوپتوزیس، تعییر در بیان ژن و پروتئین، افزایش اثرات منفی مواد سرطان‌زا.^(۳۰) برای مثال، مطالعه‌های شغلی نشان داده‌اند که قرارگیری طولانی مدت در معرض بسامد رادیویی در محل کار، امکان دارد با افزایش خطر تومورهای مغزی همراه باشد.^(۳۱) احتمالاً این امواج با افزایش بیان ژن‌ها باعث تسهیل پیشرفت سلول در چرخه سلولی و تسهیل ساخت DNA در مرحله S می‌شوند یا این که با افزایش دمای محیط داخلی بدن حیوان و تأثیر بر گردش خون بافتی، موجب القای مرگ سلولی می‌شوند.^(۳۲) در بررسی تأثیر امواج الکترومغناطیس بر غشای گزارش شده است که این میدان‌ها قادر به اثرگذاری بر کانال‌های یونی به صورت‌های مختلف نظیر کاهش سرعت عملکرد کانال‌ها و کاهش توانایی باز شدن کانال‌های منفرد هستند و حتی ممکن است باعث تعییر ساختار و خواص عملکردی غشا و در نهایت به راه انداختن پاسخ‌های سلولی منجر شوند.^(۳۳) همچنین گزارش شده است که در پاسخ به میدان الکترومغناطیس با بسامدهای پایین، کاهشی در مقدار آدنوزین منوفسفات حلقوی مربوط به پروتئین کینازها پدید می‌آید. پروتئین کینازها آنزیم‌های کلیدی در گیر در هدایت پیام‌های منتقل

- Pathol Biol (Paris) 2002 Jul; 50 (6): 369-73
8. Karpowicz J, Zradziński P, Gryz K. Measures of occupational exposure to time-varying low frequency magnetic fields of non-uniform spatial distribution in the light of international guidelines and electrodynamic exposure effects in the human body. Med Pr 2012; 63 (3): 317-28
9. Baliatsas C, Van Kamp I, Bolte J, et al. Non-specific physical symptoms and electromagnetic field exposure in the general population: can we get more specific? A systematic review. Environ Int 2012 May; 41: 15-28
10. Oftedal G, Wilen J, Sandstrom M, Mild KH. Symptoms experienced in connection with mobile phone use. Occup Med (Lond) 2000 May; 50 (4); 237-45
11. Baum A, Mevissen M, Kamino K, et al. Histopathological study on alterations in DMBA-induced mammary carcinogenesis in rats with 50 Hz, 100 mu T magnetic field exposure. Carcinogenesis 1995 Jan; 16 (1): 119-25
12. Hocking B, Westerman R. Neurological abnormalities associated with CDMA exposure. Occup Med (Lond) 2001 Sep; 51 (6): 410-3
13. Becher A, Grecksch G, Brosz M. Anti epileptic drugs-their effects on kindled seizures and kindling-induced learning impairments. Pharmacol Biochem Behav 1995; 52 (3): 453-9
14. Repacholi MH. Health risks from the use of mobile phones. Toxicol Lett 2001 Mar 31; 120 (1-3): 323-31
15. Sung JH, Jeong JH, Kim JS, et al. The influences of extremely low frequency magnetic fields on drug-induced convulsion in mouse. Arch Pharm Res 2003 Jun; 26 (6): 487-92

تغییر در فعالیت الکتروفیزیولوژیک مغز انسان، تغییر در انتقال ناقل‌های عصبی و عملکرد کانال‌های یونی می‌شوند^(۲۸,۲۷) که این تغییرات می‌تواند علت افزایش مدت تشنج در مطالعه حاضر را توجیه نماید. به طور کلی، امواج الکترومغناطیس موجب تشدید تشنج‌های صرعی شد. بنابراین شاید بتوان به افراد صرعی توصیه کرد جهت رعایت احتیاط، تماس خود را با این امواج به حداقل ممکن برسانند.

مراجع:

- Ebrahimi HA. Challenges in the treatment of epilepsy (Review article). J Kerman Univ Med Sci 2012; 19 (2): 212-24 [In Persian]
- Berg AT, Berkovic SF, Brodie MJ, et al. Revised terminology and concepts for organization of seizures and epilepsies. Epilepsia 2010 Apr; 51 (4): 676-85
- Rowland L. Textbook of neurology. 9th ed. Philadelphia: William and Wilkins; 1995. 845-76
- Sakhaei A, Salehi H. Effect of low frequency electromagnetic radiation of low intensity in mouse ovarian tissue structure. J Babol Univ Med Sci 2006; 3 (6): 7-13 [In Persian]
- Baharara J, Oryan Sh, Ashraf AL. Effects of microwave on ovary and fertility of Balb/C mouse. Sci J Tarbiat Moallem Univ 2007; 7: 931-40 [In Persian]
- Sandstrom M, Wilen J, Oftedal G, Hansson Mild K. Mobile phone use and subjective symptoms. Comparison of symptoms experienced by users of analogue and digital mobile phones. Occup Med (Lond) 2001 Feb; 51 (1): 25-35
- Santini R, Santini P, Danze JM, et al. Investigation on the health of people living near mobile telephone relay stations: Incidence according to distance and sex.

16. Salford LG, Persson B, Malmgren L, Brun A, et al. Nerve cell damage in mammalian brain after exposure to microwaves from GSM mobile phones. *Environ Health Perspect.* 2003 Jun; 111 (7): 881-3
17. Levis AG, Minicuci N, Ricci P, et al. Mobile phones and head tumors. The discrepancies in cause-effect relationships in the epidemiological studies- how do they arise? *Environ Health* 2011 Jun 17; 10: 59
18. Hardell L, Carlberg M, Hansson Mild K. Use of mobile phones and cordless phones is associated with increased risk for glioma and acoustic neuroma. *Pathophysiology* 2013 Apr; 20 (2): 85-110
19. Fedrowitz M, Westermann J, Loscher W. Magnetic field exposure an increase cell proliferation but does not affect melatonin levels in the mammary gland of female Sprague Dawley rats. *Cancer Res* 2002 Mar 1; 62 (5): 1356-63
20. Dimitris J, Panagopoulos H, Andreas K, et al. Comment on “mechanism for alternating electric fields induced-effects on cytosolic calcium”. *Chin Phys Lett* 2010 July; 27 (4): 049901
21. Oghlakian RO, Tilelli CQ, Hiremath GK, et al. Single injection of a low dose of pentylenetetrazole leads to epileptogenesis in an animal model of cortical dysplasia. *Epilepsia* 2009 Apr; 50 (4): 801-10
22. Jeong JH, Choi KB, Choi HJ, et al. Extremely low frequency magnetic fields modulate bicuculline-induced-convulsion in rats. *Arch Pharm Res* 2005 May; 28 (5): 587-91
23. Hardell L, Sage C. Biological effects from electromagnetic field exposure and public exposure standards. *Biomed Pharmacother* 2008 Feb; 62 (2): 104-9
24. Dobson J, Pierre T, Wieser HG, Fuller M. Changes in paroxysmal brainwave patterns of epileptics by weak-field magnetic stimulation. *Bioelectromagnetics* 2000 Feb; 21 (2): 94-8
25. Papp A, Feher O, Erdelyi L. Properties of the slow inward current induced by pentylenetetrazol in Helix neurons. *Epilepsy Res* 1990 Jul; 6 (2): 119-25
26. Cleary SF, Liu LM, Merchant RE. In vitro lymphocyte proliferation induced by radio-frequency electromagnetic radiation under isothermal conditions *Bioelectromagnetics* 1990; 11 (1): 47-56
27. López-Martín E, Relova-Quinteiro JL, Gallego-Gómez R, et al. GSM radiation triggers seizures and increases cerebral c-Fos positivity in rats pretreated with subconvulsive doses of picrotoxin. *Neurosci Lett* 2006 May 1; 398 (1-2): 139-44
28. Kittel A, Siklós L, Thuróczy G, Somosy Z. Qualitative enzyme histochemistry and microanalysis reveals changes in ultrastructural distribution of calcium and calcium-activated ATPases after microwave irradiation of the medial habenula. *Acta Neuropathol* 1996 Oct; 92 (4): 362-8